

Skema til kategorisering af ressourcer Centrale bidrag til videngrundlaget i læreruddannelsen

Kategori	
<p>Titler (Prioritér 5 til max 10 ressourcer/ centrale bidrag til videngrundlaget pr. kategori)</p>	<p>Mål i fagområdet</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) planlægge, gennemføre og evaluere tyskundervisning ud fra et dynamisk kultursyn, et funktionelt sprogsyn og et kommunikativt tilegnelsessyn 2) udvikle elevernes interkulturelle, kommunikative kompetence i et praksisrettet, flersproget og tværfagligt perspektiv 3) stilladsere og give feedback på elevernes skrive-, lytte-, læse- og talefærdigheder 4) anvende varierede undervisningsformer og -metoder, digitale medier samt kropsforankret og legende læring

	<p>5) tilrettelægge og gennemføre en handlingsorienteret og motiverende tyskundervisning med relevant og aktuelt indhold</p> <p>6) formidle lærings- og kommunikationsstrategier for derigennem at motivere til aktivt at bruge sproget,</p> <p>7) kommunikere mundtligt og skriftligt på tysk i forhold til at kunne forstå grundskolens tyskundervisning, være et sprogligt forbillede for eleverne og anvende tysk som fag-, hverdags- og klasserumssprog.</p>
<p>Forskning:</p> <p>Aguado, K, Warnecke, D. (2021). Aufbau und Vernetzung lexikalischer und grammatischer Sprachkompetenzen, <i>Fremdsprache Deutsch</i>, 64, Erich Schmidt Verlag.</p> <p>Drachmann, N. (2023) <i>Sproglig opmærksomhed via en flersprogethedsdidaktik – Et læreplans- og multicasestudie på tværs af sprogfag og klassetrin i grundskolen</i>. Ph.d.-afhandling – Institut for Engelsk, Germansk og Romansk, Københavns Universitet, sept. 2023 (Afsendt).</p> <p>Fleckner, K. G. (2023). <i>Deutsch-dänische Schülerbegegnungen in einer interaktionistischen und ähnlichkeitsorientierten Perspektive</i>. Dissertation. Europa-Universität Flensburg, Verlag Dr. Kovač, Hamburg.</p>	

Kabel, K., Christensen, M. V. & Brok, L. S. (red.) (2019). *Hvordan praktiseres grammatikundervisning i dansk, engelsk og tysk?* Statusrapport Gramma3. Københavns Professionshøjskole, VIA University College & Nationalt Videncenter for Læsning: København/Aarhus.

Pettersson, Maria Pia (2019). *Potentialer for interkulturel dannelse i elevers praksisser i folkeskolens tyskundervisning. Et studie af spændingsfeltet mellem tyskfagets teoretiske, retoriske og kulturelle praksis.* Ph.d.-afhandling - Institut for Kulturvidenskaber, Syddansk Universitet.

Undersøgelser og redegørelser:

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA),
<https://eva.dk>

Daryai-Hansen, P. (2020). *Tyskelevers og tyskstuderendes kognition – udfoldet opsummering af undersøgelsens centrale resultater.* Et projekt støttet af det Nationale Center for Fremmedsprog, https://ncff.dk/fileadmin/NCFF/Dokumenter/Udfoldet_opsummering_Petra_Daryai_Hansen.pdf

Det europæiske Center for moderne sprog, ECML,
CLIL in languages other than English – Successful transitions across educational stages,
<https://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2020-2023/CLILinlanguagesotherthanEnglish/tabid/4298/language/en-GB/Default.aspx>

Det Nationale Center for Fremmedsprog (NCFF),
<https://ncff.dk>

Kjærbæk, L., Daugaard, L. M., Andersen, L. K. (2023) *Tværsproglighed i læreruddannelsen – Inspirationsmateriale til sprogundervisere i læreruddannelsen,* <https://viden.ncff.dk/ncff/tvaersproglighed-i-laereruddannelsen>

Kjærbæk, L., Daugaard, L. M., Andersen, L. K. (2023) *Tværsproglighed i læreruddannelsen – Inspirationsmateriale til sproglærere i grundskolen,* <https://viden.ncff.dk/ncff/tvaersproglighed-i-grundskolen>
(offenliggøres af NCFF sidst i 2023)

Lund, S. B., Jakobsen, A. S., Andersen, M. S., Kjærgaard, H.W. (2023). *Elevperspektiver på fremmedsprog fra grundskole til gymnasium – En motivations- og barriereanalyse.* Rapport. Det Nationale Center for Fremmedsprog, <https://viden.ncff.dk/ncff/elevperspektiver-paa-fremmedsprog-fra-grundskole-til-gymnasium>

NCCF (2023). *Tyskfagets udvikling gennem de sidste 10 år*
– En databaseret undersøgelse af tyskfagets udvikling 2012-22 i grundskolen, på ungdomsuddannelserne og på de videregående uddannelser,
https://viden.ncff.dk/ncff/tyskfagets_udvikling_gennem_de_sidste_10_aar

Svarstad, L. K., Holst-Pedersen, J. v., Watson, C., Appel, H. B., Löbl, S. K. (2023). *Motivation for fremmedsprog - og FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling*. Det Nationale Center for Fremmedsprog, <https://viden.ncff.dk/ncff/motivation-for-fremmedsprog-og-fn-s-verdensmaal-for-baeredygtig-udvikling>

Forskningsformidling / didaktiseret formidling:

Abendroth-Timmer, D. & Gerlach, D. (2021). *Handlungsorientierung im Fremdsprachenunterricht*. Eine Einführung. Lehrbuch, J.B. Metzler.

Andersen, L. K. (2020). *Mundtlighed i fremmedsprogsundervisningen*. DPU, Aarhus Universitet. Pædagogisk indblik No 5, <https://dpu.au.dk/viden/paedagogiskindblik>

Babylonia, schweizerische Zeitschrift für Sprachunterricht und Sprachenlernen, <https://babylonia.online/index.php/babylonia/about>

Daryai-Hansen, P., Gregersen, A. S., Jacobsen, S. K., Holst-Pedersen, J. v., Svarstad, L. K., Watson, C. (red). (2018). *Fremmedsprogdidaktik – mellem fag og didaktik*. Hans Reitzel.

Daryai-Hansen, P. & Albrechtsen, D. (red.), (2018). *Tidligere Sprogstart - ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed*, Københavns Universitet & Københavns Professionshøjskole: Konsortiet for Sprog og Fagdidaktik i folkeskolen, <https://tidligereprogstart.ku.dk/publikationer/Daryai-Hansen-Albrechtsen-2018-Tidligere-sprogstart-ny-begynderdidaktik-med-fokus-p-flersprogethed.pdf>

Fremdsprache Deutsch, Zeitschrift für die Praxis des Deutschunterrichts, Erich Schmidt Verlag, <https://www.fremdsprachedeutschdigital.de/info>

Grein, Marion (2013). *Neurodidaktik*. Grundlagen für Sprachlehrende. Hueber

Henriksen, B., Fernández, S. S., Andersen, H. L., Frstrup, D. (2020). *Hvorfor gør jeg det, jeg gør?* Refleksionshåndbog for sproglærere. Samfundslitteratur.

Jensen, B. F. & Pettersson, M. P. (red.), (2022). *Undervisning i sprogfag. 7 didaktiske design*. Didaktikserien. Akademisk forlag

Nordic Journal of Language Teaching and Learning (NJLTL), <https://journal.uia.no/index.php/NJMLM/about>

Praxis Fremdsprachenunterricht, Heft 84, 2006, *Task-based Language Learning*

Risager, K. & Svarstad, L.K. (2020). *Verdensborgeren og den interkulturelle læring*. Samfundslitteratur.

Sambanis, M (2020). Probier's mal mit Beweglichkeit! *Fremdsprache Deutsch*, Zeitschrift für die Praxis des Deutschunterrichts, Heft 62. Erich Schmidt Verlag

Sprogforum. Tidsskrift for sprog- og kulturpædagogik. Roskilde Universitetsforlag, <https://tidsskrift.dk/spr/about>

Sproglæreren. Meddelelsesblad for Sproglærerforeningen: <https://sproglærerforeningen.dk/udgivelser/>

ZIF - Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht, <https://zif.tu-journals.ulb-tu-darmstadt.de/site/konzept/>

Journalistiske tekster:

Fagligt netværk tysk/fransk: <https://www.folkeskolen.dk/tyskfransk>

Folkeskolen.dk Tyskbloggen, <https://blog.folkeskolen.dk/tyskbloggen>

Juridiske tekster:

Børne- og Undervisningsministeriet (2019). Tysk - Fælles Mål, læseplan og vejledning, <https://emu.dk/grundskole/tysk/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning?b=t5-t14>

Council of Europe (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CEFR) - Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)*, www.coe.int/lang-cefr

Council of Europe (2020). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, CEFR Companion Volume*, Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) www.coe.int/lang-cefr

Council of Europe
A Reference Framework of Competences for Democratic Culture.
www.coe.int/en/web/education/competences-for-democratic-culture

Primære kildetekster:

(Andet) – Multimodale tekster og medier:

ADR Audiothek, <https://www.ardaudiothek.de/>

ARD Mediathek , <https://www.ardmediathek.de> / ZDF Mediathek, <https://www.zdf.de>
(u.a. Nachrichten, Tageschau, heute Journal)

Deutsche Welle - Deutsch XXL. (Deutschlandlabor, langsam gesprochenen Nachrichten, Top-Thema, Video-Thema, Podcasts, etc.): <https://learn german.dw.com/de/deutsch-xxl/s-12376>

Deutschland.Kennen.Lernen, Goethe Institut, <https://www.goethe.de/de/spr/ueb/dkl.html>

24h - Deutsch lernen mit Ida, Goethe Institut, <https://www.goethe.de/de/spr/ueb/24h.html>

logo! - Eure Nachrichten, ZDFtivi, ZDF, <https://www.zdf.de/kinder/logo> (Nachrichten für Kinder und Jugendliche)

Onleihe der Bibliotheken des Goethe Instituts. <https://www.onleihe.de/goethe-institut/frontend/mediaList,0-0-0-102-0-0-0-0-400002-0-0.html> (Viele kostenlose Hörbücher)

Step into German, Goethe Institut, <https://www.goethe.de/prj/stg/de/index.html> (aktuelle Didaktisierung u.a. für Musik im Unterricht)

Vorleser.net <https://www.vorleser.net/> (kostenlose Hörbücher & Texte gesprochen von Schauspieler*innen)